

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΣΕ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΣΕΒΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Για λόγους προσκυνήματος στους τόπους, οι οποίοι συνδέονται με την εμφάνιση και την ακμή του χριστιανικού μοναχισμού κατά τους πρώτους αιώνες μ. Χ. καθώς και για τη γνωριμία με τη σύγχρονη πραγματικότητα των ανδρών και γυναικείων Μονών της Κοπτικής Εκκλησίας από της 7ης έως 12ης Νοεμβρίου 2016 στην Αίγυπτο μετέβη η αντιπροσωπία της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας. Η ιερά αποδημία πραγματοποιήθηκε με ευλογία το Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κυρίλλου και κατόπιν προσκλήσεως του Κόπτη Πατριάρχη Θεοδώρου Β'.

Η επίσκεψη έγινε στα πλαίσια του διαλόγου μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Κοπτικής Εκκλησίας και εντός του έργου της σχετικής διμερούς Επιτροπής.

Της αντιπροσωπίας ηγήθηκε ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος Ιερών Μονών και Μοναχισμού της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και Καθηγούμενος της Λαύρας της Αγίας Τριάδος και του Αγίου Σεργίου Αρχιεπίσκοπος Σέργκιεφ Ποσάντ κ. Θεόγωνστος. Την αντιπροσωπία συνόδευσαν ο Ιερέας Βίκτωρας Κουλάγκα, εκπρόσωπος του Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών παρά τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, καθώς και Αρχιερείς και κληρικοί της Κοπτικής Εκκλησίας.

Η εκδρομή άρχισε με την επίσκεψη στην Αλεξάνδρεια, το μεγαλύτερο χριστιανικό κέντρο των πρώτων μ.Χ. αιώνων στην Ανατολική Μεσόγειο, την έδρα της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλεξανδρείας, της ιδρυτής της οποίας τυγχάνει ο Απόστολος και Ευαγγελιστής Μάρκος, στον οποίον τον πρώτον προσευχήθηκαν οι προσκυνητές στην αρχαία γη της Αιγύπτου.

Την αντιπροσωπία δέχθηκε σε ακρόαση ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β'. Επίσης στη συνάντηση συμμετείχαν ο Μητροπολίτης Νουβίας κ. Σάββας, ο Επίσκοπος Ναυκράτιδος κ. Μελέτιος από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας καθώς και εκπρόσωποι της Κοπτικής Εκκλησίας. Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Θεόγνωστος διαβίβασε στον Προκαθήμενο της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλεξανδρείας τον αδελικό χαιρετισμό του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κυρίλλου και ζήτησε την ευλογία του Μακαριωτάτου για το επικείμενο προσκύνημα. Από την πλευρά του ο Μακαριώτατος κ. Θεόδωρος εξήρε το διάλογο μεταξύ του Πατριαρχείου Μόσχας και της Κοπτικής Εκκλησίας και ευχήθηκε πνευματικά οφέλη στους προσκεκλημένους κατά την επίσκεψη στη γη της Αιγύπτου.

Στην Αλεξάνδρεια οι προσκυνητές επίσης μετέβησαν στον Καθεδρικό Ναό της Κοπτικής Εκκλησίας του Αγίου Αποστόλου και Ευαγγελιστού Μάρκου, όπου προσεκύνησαν την τιμία κάρα του. Τον Αρχιεπίσκοπο Θεόγνωστο προσφώνησαν οι κληρικοί της επαρχίας Αλεξανδρείας της Κοπτικής Εκκλησίας, οι οποίοι συνήλθαν εκείνη την ημέρα με αφορμή την εορτή ανακομιδής των τιμών λειψάνων του Αγίου Αποστόλου Μάρκου.

Στα περίχωρα της Αλεξάνδρειας οι εκ Ρωσίας προσκυνητές προσεκύνησαν τα τιμία λείψανα του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνά, ο οποίος μαρτύρησε τον 7' αιώνα μ.Χ. και εδοξάσθη από τον Θεό με

πολλά θαύματα. Το ιερό κειμήλιο ευρίσκεται τεθησαυρισμένο στην ομώνυμη Ιερά Μονή Κοπτικής Εκκλησίας με ίδρυση το Δ' αι. μ.Χ. σε ένα τόπο, τον οποίο έδειξε κατά τρόπον θαυμαστό ο ίδιος ο Μεγαλομάρτυς. Σήμερα το μοναστήριό τούτο είναι από τα μεγαλύτερα μοναχικά κέντρα στην Αραβική Ανατολή και ιερό προσκύνυμα για πολλούς χριστιανούς της περιοχής. Οι προσκεκλημένοι γνώρισαν από κοντά την οικονομική δραστηριότητα της Μονής, η οποία περιλαμβάνει την ελέο – και τυροπαραγωγή και την επεξεργασία του μαρμάρου.

Τὴν πρῶτῃν στις 8 Νοεμβρίου ο Αρχιεπίσκοπος Θεόγνωστος τέλεσε Θεία Λειτουργία, συλλειτουργησάντων και των ιερωμένων μελών της αντιπροσωπίας, στον Ιερό Ναό Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνά, ο οποίος εκτίσθη στα θεμέλια του Δ' αι. μιας αρχαίας πόλεως η οποία έφερε το όνομα του Αγίου (Αμπού Μηνά). Αυτή η πόλη υπήρχε μέχρι το Ζ' αιώνα και μάλιστα ήκμαζε, όταν καταστράφηκε από του βαρβάρους.

Αυθμερόν η αντιπροσωπία της Ρωσικής Εκκλησίας έφθασε στην μεταξύ Αλεξάνδρειας και Καΐρου Έρημο της Νιτρίας (Wadi al-Natrun), την κοιτίδα του χριστιανικού μοναχισμού και τον τόπο των αγώνων των πρώτων χριστιανών μοναχών, η πολιτεία των οποίων περιγράφεται από το Πατερικό της Αιγύπτου. Στο απομακρο μέρος της ερήμου ευρίσκονταν κελλία των ερημιτών και πιο πέρα ένα μέρος με πρώτα χριστιανικά κοινόβια, η λεγόμενη Σκήτη. Με την πάροδο του χρόνου το όνομα τούτο έγινε προσηγορικό.

Η πρώτη Μονή την οποία επισκέφθηκε η εκ Ρωσίας αντιπροσωπία στην Έρημο της Νιτρίας ήταν η Μονή Ρωμαίων (Αλ-Μπαράμους), με έτος ιδρύσεως περίπου το 335 μ.Χ. από τον Όσιο Μακάριο το Μέγα με την προσωνυμία προς τιμήν των αγωνισαμένων εδώ, υπό καθοδήγηση αυτού του μεγάλου ασκητού, Μαξίμου και Δομετίου, υιών του Ρωμαίου αυτοκράτορα Ουαλεντινιανού. Σήμερα εδώ αγωνίζονται περισσότεροι από εκατό μοναχοί και είναι η αρχαιότερη Μονή στην Έρημο της Νιτρίας. Οι Ρώσοι προσκυνητές ασπάσθησαν τα τιμία λείψανα των ενασκησαμένων εδώ ερημιτών πατέρων των Οσίων Παφνουτίου του Μεγάλου, του Μωυσέως του Αιθίοπος κα. Ο Αρχιεπίσκοπος Θεόγνωστος και τα μέλη της συνοδίας του θαύμασαν το χώρο της Μονής με πλέον εμφανές οικοδόμημα, χαρακτηριστικό των Κοπτικών μοναχικών οικισμών, το μεσαιωνικό φρούριο για προστασία των μοναχών από πολλαπλές επιθέσεις των νομάδων. Ακολούθησε η επικοινωνία με αδελφούς της Μονής, οι οποίοι επέδειξαν ζωηρό ενδιαφέρον για την αναβίωση του εκκλησιαστικού βίου στη Ρωσία και ιδιαίτερος για την κατάσταση των σύγχρονων Ρωσικών Ιερών Μονών.

Το απόγευμα, στις 8 Νοεμβρίου, ο όμιλος έφθασε στην Ιερά Μονή Αγίου Παϊσίου του Μεγάλου (Άνμπα Μπισοΐ) με έτος ιδρύσεως περίπου το 357. Ήταν πάντοτε σημαντικός ο ρόλος της έν λόγω Μονής στον Αιγυπτιακό χριστιανισμό: ακόμη το Δ' αιώνα εδώ αγωνίζονταν έως 5000 μοναχοί και μέχρι σήμερα δεν έχει διακοπεί ο μοναχικός βίος. Πρόκειται για ένα μοναστήρι με ιδιαίτερη θέση, διότι αποτελεί Μονή μετανοίας για πολλούς Ιεράρχες της Κοπτικής Εκκλησίας, συμπεριλαμβανομένου και του νυν Πατριάρχη Θεοδώρου Β'. Επίσης εδώ στεγάζεται και ένα από τα διοικητικά συγκροτήματα του Κοπτικού Πατριαρχείου, εντός του οποίου η αντιπροσωπία είχε συνάντηση με τον επικεφαλής της Κοπτικής Εκκλησίας.

Καλωσορίζοντας θερμώς τους προσκεκλημένους ο Πατριάρχης Θεόδωρος τόνισε τη σημασία της επισκέψεως για τη συνέχιση του διαλόγου μεταξύ της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και της Κοπτικής Εκκλησίας στα πλαίσια του οποίου ιδιαίτερη θέση έχουν οι επαφές μεταξύ των μοναχών.

Αντιφωνώντας ο Αρχιεπίσκοπος κ. Θεόγνωστος ευχαρίστησε τον Πατριάρχη για τη φιλοξενία και σημείωσε ότι ολόκληρος ο χριστιανικός κόσμος ευχαριστεί την Κοπτική Εκκλησία για την, παρά τις μεγάλες δοκιμασίες, τις οποίες διέρχεται, ευλαβή φύλαξη των σπουδαίων χριστιανικών προσκυνημάτων.

Το πρωί, στις 9 Νοεμβρίου, μετά την τέλεση της Θείας Μυσταγωγίας στην Ιερά Μονή Οσίου Παΐσιου, η αντιπροσωπία από τη Ρωσία μετέβη στην Ιερά Μονή Σύρων (ασ-Σουριανί), με ίδρυση στο τέλος του Δ' αι. μ. Χ. και η προσωποπία της οποίας οφείλεται στην εθνική καταγωγή των ενασκησαμένων εκεί μοναχών με πλέον γνωστότερο εξ αυτών τον Όσιο Εφραίμ το Σύρο, ο οποίος έφθασε εδώ για να συναντηθεί με τον Όσιο Παΐσιο τον Μέγα.

Έν συνεχεία ο όμιλος προσκυνητών από τη Ρωσία μετέβη στην Ιερά Μονή Οσίου Μακαρίου με έτος ιδρύσεως το 360 και με 140 μοναχούς σήμερα.

Το πρωί, στις 10 Νοεμβρίου, τα μέλη της αντιπροσωπίας επισκέφθηκαν αρχαία χριστιανικά ιερά καθιδρύματα του Καΐρου με ίδρυση από Δ' έως Ι' αι.

Αυθημερόν οι προσκυνητές κατευθύνθηκαν στην Ιερά Μονή Αγίου Αντωνίου του Μεγάλου στην Ανατολική (Αραβική) έρημο, την πρώτη χρονολογικά σε όλη τη χριστιανοσύνη Ιερά Μονή (ιδρύθηκε στις αρχές του Δ' αι. πλησίον του σπηλαίου, όπου ασκήτευσε ο θεμελιωτής του μοναχισμού). Ο τόπος ανέκαθεν αποτελεί σπουδαίο προσκύνημα. Τον ΙΘ' αιώνα τη Μονή επισκέφθηκε ο Αρχιμανδρίτης Πορφύριος Ουσπένσκι, Αρχηγός της Ρωσικής Πνευματικής Αποστολής στην Ιερουσαλήμ, ο οποίος άφησε την υπογραφή του σε ένα από τους τοίχους του Καθολικού. Στη Μονή ευρίσκονται τεθησαυρισμένα τιμία λείψανα του Οσίου Αντωνίου του Μεγάλου καθώς και πολλά άλλα ιερά προσκυνήματα.

Στις 11 Νοεμβρίου οι προσκυνητές από τη Ρωσία μετέβησαν σε μία άλλη αρχαία Λαύρα, η οποία εμφανίζεται λίγο αργότερα από τη Μονή του Οσίου Αντωνίου. Πρόκειται για τη Μονή του Αγίου Παύλου του Θηβαίου. Ο Αρχιεπίσκοπος Θεόγνωστος τόνισε με έμφαση ότι κατά το διάστημα της παραμονής της αντιπροσωπίας στην Αίγυπτο υπήρχε δυνατότητα να έλθει σε επαφή με ζώσα παράδοση της μοναχικής εργασίας με τόσο βαθιές ρίζες, που χάνονται στα βάθη των αιώνων.

Στις 12 Νοεμβρίου μετά την τέλεση της Θείας Συνάξεως σε ένα από τους Ναούς της Μονής, η αντιπροσωπία ης Ρωσικής Εκκλησίας επανήλθε εις τα ίδια.